МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ
ІНСТИТУТ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ НАПН УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ МИХАЙЛА ДРАГОМАНОВА
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ «ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ТОВАРИСТВО «РІДНА ШКОЛА»
AUTONOMOUS UNIVERSITY OF ZACATECAS (MEXICO)
EUROPEAN INSTITUTE OF FURTHER EDUCATION (EIDV) (SLOVAKIA)
ISRAEL TRAUMA COALITION (ISRAEL)
Sky Tel OÜ (Estonia)

DOI https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

VII Міжнародної конференції

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України

14 листопада 2024 року

Київ
Видавництво Ліра-К
2025

УДК 37.09 **DOI https://doi.org/10.59647/978-617-520-999-8/1**

Рекомендовано до друку Вченою радою
Київського національного університету будівництва і архітектури
(протокол № 27 від 29 листопада 2024 р.)

Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України: матеріали VII Міжнародної конференції (14 листопада 2024 року). – Київ : Видавництво Ліра-К, 2025. – 728 с.

ISBN 978-617-520-999-8

У матеріалах VII Міжнародної конференції «Актуальні проблеми освітнього процесу в контексті європейського вибору України» висвітлюються актуальні питання професійної (професійно-технічної) освіти: вітчизняний та зарубіжний досвід; психолого-педагогічне забезпечення освітнього процесу: сучасні виклики; сучасні проблеми викладання інженерно-технічних та гуманітарних дисциплін.

Матеріали конференції розраховані на науково-педагогічних, наукових працівників у галузі педагогіки, психології, соціології, викладачів, аспірантів, студентів, а також на соціальних педагогів, соціологів, практичних психологів і соціальних працівників.

За зміст поданих матеріалів несуть відповідальність їх автори.

УДК 37.09

ISBN 978-617-520-999-8

© КНУБА, 2025

4. Шинкарук О. А. Отбор спортсменов и ориентация их подготовки в процессе многолетнего совершенствования (на материале олимпийских видов спорта) / Шинкарук О. А. – Киев : Олимпийская лит., 2011. – 360 с

5. Шамич О.М Фізична культура і спорт як основа здоров'я і благополуччя особистості: навчальний посібник /О.М. Шамич, Л.З. Сердюк, Г.В. Іваннікова/ –К. : Талком, 2023. – 131 с. https://repositary.knuba.edu.ua/items/0556ed25-7d1e-40cd-bfd3-0b908aefa24d

УДК 378

Маковій Марія Григорівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури;
Яковенко Георгій,
здобувач вищої освіти академічної групи БЦІ-24-10а
Київського національного університету
будівництва і архітектури

ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ПАПЕРІВ НА ПРИКЛАДІ ФАХОВОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ МІСТОБУДУВАННЯ

Переклад офіційно-ділових паперів та технічної документації на українську мову відзначається деякими особливостями, оскільки документи належать до категорії, яка вирізняється високим рівнем формалізму, точності та чіткої термінологічної постановки. Перекладачі повинні дотримуватися норм офіційного стилю, правил юридичної та технічної мови, і обов'язково виділяти специфіку галузі.

У текстах державних документів, юридичних паперів і ділової документації термінологічна та синтаксична точність є життєво необхідною. Такі тексти відрізняються стандартизованістю мови, використанням стійких усталених виразів, мовними конструкціями, кліше. Наприклад, такі формулювання, як «на підставі», «відповідно до», «у зв'язку з» вживаються в офіційних документах у суворо визначених контекстах, і їх неможливо просто замінити будь-яким іншим більш вільним синонімом.

При перекладі таких документів варто звертати увагу на те, що в українській мові офіційний стиль також передбачає використання певних

мовних форм, таких як наказові конструкції, узгоджені форми дієслів та віддієслівні іменники.

При перекладі офіційно-ділових текстів важливо дотримуватися чіткої ієрархії інформації. Уникнення двозначностей та точність є пріоритетними. Наприклад, в українській мові вживання займенників має бути мінімальним, щоб уникнути непорозумінь, тоді як в англійських документах займенники можуть бути поширеними.

Документи, що стосуються містобудування, включають планувальні рішення, технічні описи, нормативні акти, та часто мають технічний характер, який вимагає від перекладача знання не лише мови, але й специфіки будівництва та архітектури.

Особливо важливо перекладати терміни та поняття згідно з нормативною базою України, враховуючи національні стандарти, такі як Державні будівельні норми (ДБН). Неправильний переклад термінів може призвести до юридичних або технічних помилок, що ускладнить виконання проєкту або його затвердження.

Документи з містобудування часто містять юридичні елементи, такі як договори на будівництво, ліцензії та дозволи. При перекладі юридичних частин важливо не тільки правильно передавати зміст, але й враховувати національні правові особливості. Потрібно бути уважним до юридичних формулювань та термінів, таких як «забудовник», «генеральний план», «детальний план території», «державна експертиза» тощо.

Ще одна важлива особливість перекладу містобудівної документації — це точність у відтворенні числових даних, одиниць виміру, масштабів. Наприклад, англійська система мір (фути, дюйми) має бути правильно конвертована в метричну систему, яка використовується в Україні.

Переклад офіційно-ділових документів вимагає особливої уваги до термінології, формалізму та точності. Для перекладача важливо не тільки знати мову, але й бути ознайомленим із галузевими стандартами та законодавчими вимогами. Ретельність, увага до деталей та глибоке розуміння предмету є ключовими для успішного перекладу таких документів.

Приклади перекладу документів, що стосуються містобудування (з англійської):

1. Планування території та забудова

- Англійське речення: «The zoning plan for the development area must comply with national urban planning regulations.»

- Український переклад: «Зональний план території забудови повинен відповідати **державним будівельним нормам**.»

2. Опис будівельних матеріалів

- Англійське речення: «The building will utilize reinforced concrete for the foundation and steel for the structural frame.»

- Український переклад: «Для фундаменту будівлі буде використано залізобетон, а для несучої конструкції — сталь.»

3. Опис проєктних рішень

- Англійське речення: «The project includes provisions for green spaces, pedestrian walkways, and sustainable energy systems.»

- Український переклад: «Проєкт передбачає облаштування зелених зон, пішохідних доріжок та систем відновлюваної енергії.»

4. Технічні вимоги

- Англійське речення: «All materials must meet the standards outlined in the Building Code of Ukraine.»

- Український переклад: «Всі матеріали повинні відповідати стандартам, викладеним у Державних будівельних нормах України (ДБН).»

Приклади перекладу офіційно-ділових документів (з англійської):

1. Контракт на виконання робіт

- Англійське речення: «This contract is effective from the date of signing and remains valid until the completion of the project.»

- Український переклад: «Цей контракт **набуває чинності** з моменту підписання та залишається дійсним до завершення проєкту.»

2. Договір про співпрацю

- Англійське речення: «The parties agree to cooperate on joint projects in accordance with the terms set forth in this agreement.»

- Український переклад: «Сторони погоджуються співпрацювати у спільних проєктах відповідно до умов, викладених у цій угоді.»

3. Офіційний лист

- Англійське речення: «We hereby acknowledge receipt of your letter dated October 5th, 2024, and will respond to your request within five business days.»

- Український переклад: «Цим ми підтверджуємо отримання вашого листа від 5 жовтня 2024 року і надамо відповідь на ваш запит протягом п’яти робочих днів.»

4. Заява про призначення

- Англійське речення: «Mr. John Doe is hereby appointed as the project manager for the duration of the contract period.»

- Український переклад: «Пан Джон Доу призначається керівником проєкту на термін дії контракту.»

Список використаних джерел

1. Волощук В. І. Українська перекладацька термінологія: Основи теорії та практики перекладу. - Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2011 – 328 с.
2. Зоріна Т. М. Основи перекладу юридичних документів. - Київ: Логос, 2008 – 287 с.
3. Ковальчук О. П. Містобудування: теорія та практика перекладу технічної документації. - Київ: Видавництво КПІ, 2014 – 230 с.
4. Комісаренко О. В. Переклад і редагування юридичних та офіційно-ділових текстів. - Одеса: ОНУ імені І. І. Мечникова, 2010 – 198 с.
5. Корунець І. В. Теорія і практика перекладу (аспектний переклад). - Київ: Видавничий дім "Ін Юре", 2003 – 448 с.
6. Мартинюк А. В. Переклад технічної та ділової документації. - Київ: Наукова думка, 2012 – 208 с.
7. Шумілова Н. І. Методика перекладу офіційно-ділових текстів. - Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2002 – 112 с.

УДК 81'243:17.023.36

Марченко Світлана Іванівна,
Дубина Наталія Анатоліївна,
старші викладачі кафедри мовної підготовки і комунікації
Київського національного університету
будівництва і архітектури

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ – ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА

У сучасному світі англійська мова є не тільки засобом спілкування між людьми різних національностей, але й важливим інструментом для здобуття знань, ведення бізнесу та досягнення професійного успіху. Тому викладання іноземної мови, зокрема англійської, займає вагоме місце в освітніх програмах різних країн. Однак у процесі навчання виникають численні проблеми, які можуть впливати на ефективність засвоєння мови студентами.

У контексті України англійська мова набуває все більшого значення як засіб міжнародного спілкування, про що йдеться у Статті 1 Закону України Про застосування англійської мови в Україні [2]. Згідно прийнятого закону, англійська мова належить до мов міжнародного спілкування в Україні, а держава сприяє вивченню англійської мови громадянами України.

Проблеми навчання іноземної мови є одними з найактуальніших, особливо для студентів немовних спеціальностей, оскільки перед такими

Литвинчук Олександра Костянтинівна, Красильник Юрій Семенович
ТЕХНОЛОГІЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІДЕОБЛОГІНГУ В КОМУНІКАТИВНІЙ СКЛАДОВІЙ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ БАКАЛАВРІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ……...……..254
Льовкіна Олена Геннадіївна, Бак Надія Сергіївна, Бак Софія Сергіївна, Шелетицька Вікторія Олександрівна
ПСИХОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ: ПРОБЛЕМА ПОДОЛАННЯ……..259
Ляшенко Алла Олексіївна, Воробей Назар Миколайович
ГНУЧКІСТЬ СПОРТСМЕНА І МЕТОДИКА ЇЇ РОЗВИТКУ У ФУТБОЛІ...263
Ляшенко Алла Олексіївна, Драчук Кіріл Олександрович
СИСТЕМА ОЛІМПІЙСЬКОЇ ПІДГОТОВКИ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ……...266
Маковій Марія Григорівна, Яковенко Георгій
ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ОФІЦІЙНО-ДІЛОВИХ ПАПЕРІВ НА ПРИКЛАДІ ФАХОВОЇ ТЕХНІЧНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ ІЗ МІСТОБУДУВАННЯ……..270
Марченко Світлана Іванівна, Дубина Наталія Анатоліївна
СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ – ІНОЗЕМНА (АНГЛІЙСЬКА) МОВА……..273
Марченко Світлана Миколаївна
КЛЮЧОВІ АСПЕКТИ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ВИЩОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ……...……..277
Міщук Дмитро Олександрович, Балака Максим Миколайович, Рашківський Володимир Павлович
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ РОЗВИТКУ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ……..280
Міщук Дмитро Олександрович, Горбатюк Євгеній Володимирович
ЗАСТОСУВАННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ ONLINE ПЛАТФОРМИ TINKERCAD ДЛЯ ВИВЧЕННЯ СТУДЕНТАМИ РОБОТОТЕХНІКИ……...……..283
Мошенець Наталія Сергіївна
ВИКОРИСТАННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ФОРМУВАННІ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СУЧАСНОГО ФАХІВЦЯ……...……..286

Наукове видання

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ В КОНТЕКСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО ВИБОРУ УКРАЇНИ

Збірник матеріалів

VII Міжнародної конференції

(Київ, 14 листопада 2024 року)

Керівник видавничого проєкту *Віталій Зарицький*

Підписано до друку 03.01.2025. Формат 60х84 1/16.
Папір офсетний. Друк офсетний. Гарнітура Times New Roman.
Умовн. друк. аркушів – 42,31. Обл.-вид. аркушів – 35,24.
Тираж 300

Виготовлювач: ТОВ «Видавництво Ліра-К»
Свідоцтво № 3981, серія ДК.
03142, м. Київ, вул. В. Стуса, 22/1
тел.: (050) 462-95-48; (067) 820-84-77
Сайт: lira-k.com.ua, редакція: zv_lira@ukr.net